

Tekst ujednolicony

uchwały nr LXI/1631/2018 Rady Miasta Stołecznego Warszawy z dnia 8 lutego 2018 r. w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie m.st. Warszawy (Dz. Urz. Woj. Maz. z dnia 23 lutego 2018 r., poz. 1968), uwzględniający zmiany wynikające z:

- 1) uchwały Nr XV/351/2019 Rady Miasta Stołecznego Warszawy z dnia 4 lipca 2019 r. zmieniającej uchwałę w sprawie zmiany Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie m.st. Warszawy (Dz. Urz. Woj. Maz. z dnia 19 lipca 2019 r. poz. 9007),
- 2) uchwały Nr XXXII/977/2020 Rady Miasta Stołecznego Warszawy z dnia 2 lipca 2020 r. zmieniającej uchwałę w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie m.st. Warszawy (Dz. Urz. Woj. Maz. z dnia 19 lipca 2019 r. poz. 7775).

UCHWAŁA NR LXI/1631/2018 RADY MIASTA STOLECZNEGO WARSZAWY z dnia 8 lutego 2018 r.

w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie m.st. Warszawy

Na podstawie art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2017 r. poz. 1289, 2056, 2361 i 2422), po zasięgnięciu opinii Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w m.st. Warszawie, uchwala się, co następuje:

§ 1. Uchwala się regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie m.st. Warszawy, w brzmieniu załącznika do uchwały.

§ 2. W załączniku do uchwały nr XIV/292/2015 Rady Miasta Stołecznego Warszawy z dnia 9 lipca 2015 r. w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie m.st. Warszawy (Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 6697) uchyla się § 15 ust. 1.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Stołecznego Warszawy.

§ 4. Traci moc uchwała nr XIV/292/2015 Rady Miasta Stołecznego Warszawy z dnia 9 lipca 2015 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie miasta stołecznego Warszawy (Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 6697).

§ 5. 1. Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego.

2. Uchwała wchodzi w życie 1 stycznia 2019 r., z wyjątkiem § 2 uchwały oraz § 15 ust. 2 załącznika do uchwały, które wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego.

**Przewodnicząca
Rady m.st. Warszawy**

Ewa Malinowska-Grupińska

REGULAMIN
utrzymania czystości i porządku na terenie
m.st. Warszawy

Rozdział I
Postanowienia ogólne

§1
Przedmiot regulaminu

1. Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie m.st. Warszawy, zwany dalej „regulaminem” określa:

1) wymagania w zakresie:

- a) selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych,
- b) selektywnego przyjmowania odpadów komunalnych przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK), mobilne punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych (MPSZOK) oraz przez inne punkty, w których przyjmowane są odpady komunalne,
- c) uprzątnięcia błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń z części nieruchomości służących do użytku publicznego,
- d) mycia i naprawy pojazdów samochodowych poza myjniami i warsztatami naprawczymi,
- e) wynikającym z wojewódzkiego planu gospodarki odpadami,
- f) utrzymywania zwierząt gospodarskich na terenach wyłączonych z produkcji rolniczej;

2) zasady dotyczące:

- a) rodzaju i minimalnej pojemności pojemników oraz worków przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości,
- b) rodzaju i minimalnej pojemności pojemników przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych na drogach publicznych,
- c) warunków rozmieszczenia pojemników na nieruchomości,
- d) warunków rozmieszczenia pojemników na drogach publicznych,
- e) utrzymania pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym,
- f) częstotliwości i sposobu pozbywania się odpadów komunalnych z terenu nieruchomości,
- g) częstotliwości i sposobu pozbywania się odpadów komunalnych z terenów przeznaczonych do użytku publicznego,
- h) częstotliwości i sposobu pozbywania się nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości oraz z terenów przeznaczonych do użytku publicznego,
- i) wyznaczania obszarów podlegających obowiązkowej deratyzacji i terminów jej przeprowadzania;

3) obowiązki osób utrzymujących zwierzęta domowe.

2. Wymagania i zasady określone w regulaminie dla nieruchomości, na której zamieszkują mieszkańcy albo nieruchomości na której nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne, stosuje się odpowiednio do części takiej nieruchomości.

3. Właściciele nieruchomości oraz podmioty odpowiedzialne za zarządzanie lub administrowanie terenami przeznaczonymi do użytku publicznego zobowiązani są do zbierania i pozbywania się odpadów komunalnych zgodnie z wymaganiami i zasadami określonymi w regulaminie.

Rozdział II

Wymagania w zakresie utrzymania czystości i porządku na terenie nieruchomości

§2 (uchylony)

§3

Sposób zbierania odpadów komunalnych

1. Odpady komunalne zbiera się selektywnie w podziale na następujące frakcje:

- 1) odpady papieru, w tym tektury, odpady opakowaniowe z papieru i odpady opakowaniowe z tektury;
- 2) odpady metali, w tym odpady opakowaniowe z metali;
- 3) odpady tworzyw sztucznych, w tym odpady opakowaniowe z tworzyw sztucznych;
- 4) odpady opakowań wielomateriałowych;
- 5) odpady opakowaniowe ze szkła;
- 6) odpady wielkogabarytowe, w tym meble i materace;
- 7) odpady zielone, z wyłączeniem nierozdrobnionych gałęzi drzew i konarów;
- 8) bioodpady obejmujące odpady kuchenne z wyłączeniem odpadów pochodzenia zwierzęcego oraz tłuszczu, a także bioodpady z targowisk oraz odpady kuchenne z gastronomii;
- 9) odpady budowlane i rozbiórkowe;
- 10) zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny;
- 11) odpady szkła niewymienione w pkt 5;
- 12) odpady zielone niewymienione w pkt 7;
- 13) odpady drewna, w tym odpady opakowaniowe z drewna;
- 14) przeterminowane leki, chemikalia, w tym w szczególności farby, kleje, rozpuszczalniki oraz opakowania po tych substancjach;
- 15) lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć (w tym termometry rtęciowe);
- 16) zużyte baterie i akumulatory;
- 17) zużyte opony;
- 18) odzież i tekstylia, w tym odpady opakowaniowe z tekstyliów.

2. Z zastrzeżeniem § 22 ust. 1, na nieruchomości, na której nie jest prowadzone selektywne zbieranie odpadów komunalnych, odpady komunalne określone w ust. 1 pkt 1-5 i pkt 8, gromadzi się jako niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne.

§ 4

Ogólne wymagania w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych

1. Selektywne zbieranie odpadów komunalnych prowadzi się:

- 1) w miejscach gromadzenia odpadów komunalnych, odpowiednio w pojemnikach lub workach spełniających wymagania określone w Rozdziale III regulaminu, w podziale na następujące frakcje, wyszczególnione w § 3:
 - a) oddzielnie odpady papieru, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 1,
 - b) łącznie odpady metali, tworzyw sztucznych i opakowań wielomateriałowych, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 2-4,

- c) oddzielnie odpady opakowaniowe ze szkła, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 5,
 - d) oddzielnie odpady zielone, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 7,
 - e) oddzielnie bioodpady, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 8;
 - 2) dla frakcji odpady wielkogabarytowe, o której mowa w § 3 ust. 1 pkt 6, w miejscach gromadzenia odpadów komunalnych, odpowiednio w pojemnikach, spełniających wymagania określone w Rozdziale III regulaminu lub luzem,
 - 3) poprzez dostarczanie do punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK), mobilnych punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych (MPSZOK) oraz do aptek a także innych wyznaczonych punktów, w których przyjmowane są odpady komunalne.
2. (uchylony)

3. Odpady pozostałe po wysegregowaniu frakcji zbieranych zgodnie z wymaganiami określonymi w ust. 1 należy zbierać w miejscach gromadzenia odpadów komunalnych oddzielnie jako niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne, oznaczone jako „odpady zmieszane”.

§5

Szczegółowe wymagania dotyczące selektywnego zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości

- 1. Odpady papieru należy zbierać w taki sposób, aby nie były zamoczone oraz nie były zanieczyszczone w szczególności resztkami żywności, tłuszczami, olejami czy farbami.
- 2. Odpady opakowaniowe z papieru, metali, tworzyw sztucznych i opakowania wielomateriałowe należy, w miarę możliwości, zgnieść przed ich włożeniem do pojemnika lub worka.
- 3. Odpady komunalne gromadzi się w sposób zapewniający spełnienie wymogów sanitarnych, ochrony środowiska oraz w sposób bezpieczny dla życia i zdrowia ludzi.

§6

Wymagania dotyczące odpadów zielonych

- 1. Odbiór odpadów zielonych, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 7, powstających na terenie nieruchomości prowadzony jest z miejsc gromadzenia odpadów komunalnych, w okresie od marca do listopada.
- 2. Odpady zielone, z zastrzeżeniem ust. 3 i ust. 4, należy zbierać w odpowiednich workach spełniających wymagania określone w § 12, nie wcześniej niż 24 godziny przed wyznaczonym terminem odbioru.
- 3. Na terenie nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne odpady zielone zbiera się w przeznaczonych do tego celu pojemnikach, spełniających wymagania określone w regulaminie, ustawianych przez podmiot odbierający odpady komunalne na okres zapewniający, że nie będą generowały uciążliwości, nie dłuższy jednak niż 7 dni.
- 4. Na terenie nieruchomości zabudowanych budynkami wielolokalowymi, dopuszcza się gromadzenie odpadów zielonych w sposób, o którym mowa w ust. 3.

§7

Wymagania dotyczące odpadów wielkogabarytowych

- 1. Odbiór odpadów wielkogabarytowych powstających na terenie nieruchomości prowadzony jest z miejsc gromadzenia odpadów komunalnych.
- 2. Odpady wielkogabarytowe, z zastrzeżeniem ust. 3, należy zbierać:
 - 1) luzem, w miejscach gromadzenia odpadów, nie wcześniej niż 24 godziny przed wyznaczonym terminem odbioru, lub

- 2) w przeznaczonych do tego celu pojemnikach, o których mowa w § 10 ust. 1 pkt 2, spełniających wymagania określone w regulaminie, ustawianych przez podmiot odbierający odpady komunalne w wyznaczonych terminach, na okres nie dłuższy niż 24 godziny.
3. Na terenie nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne odpady wielkogabarytowe zbiera się w sposób, o którym mowa w ust. 2 pkt 2.

§8

Wymagania w zakresie uprzątnięcia błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń

1. Zarządca nieruchomości, która w części służy do użytku publicznego, a w przypadku jego braku – właściciel, jest zobowiązany do uprzątnięcia błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń z terenów stanowiących ciągi komunikacyjne.
2. Błoto, śnieg, lód i inne zanieczyszczenia z części nieruchomości służących do użytku publicznego należy uprzątać z częstotliwością zapobiegającą gromadzeniu się tych zanieczyszczeń, zapewniając wolne przejście dla pieszych oraz przejazd w ciągach pieszo – rowerowych i drogach dla rowerów. Prysm powstałych przy uprzątnięciu terenu nie powinno lokalizować się na terenach zieleni, przy drzewach i w misach drzew, w pojemnikach przeznaczonych na kwiaty oraz przy urządzeniach takich jak latarnie, sygnalizatory świateł.

§9

Wymagania w zakresie mycia i napraw pojazdów samochodowych poza myjniemi i warsztatami naprawczymi

1. Mycie pojazdów samochodowych poza myjniemi dopuszcza się jedynie w razie zachowania łącznie następujących warunków:
 - 1) stosowane są środki ulegające biodegradacji;
 - 2) mycie prowadzone jest w miejscach nieprzeznaczonych do użytku publicznego o utwardzonym, szczelnym podłożu, a powstające ścieki odprowadzane są do kanalizacji sanitarnej lub zbiornika bezodpływowego, z którego są usuwane zgodnie z regulaminem.
2. Naprawy pojazdów samochodowych mogą być przeprowadzane poza warsztatami naprawczymi, jeżeli nie spowodują zanieczyszczenia wód, gleby i ziemi.

Rozdział III

Rodzaj i minimalna pojemność pojemników przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości oraz na drogach publicznych, warunki rozmieszczenia tych pojemników i ich utrzymania w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym

§10

Zasady ogólne dotyczące rodzajów i pojemności pojemników przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych

1. Z zastrzeżeniem ust. 1a i 1b, do zbierania odpadów komunalnych powstających na terenach nieruchomości, innych niż nieruchomości określone w ust. 3, stosuje się:
 - 1) pojemniki dwukołowe o pojemności od 120 litrów i pojemniki czterokołowe o pojemności od 660 litrów, przystosowane, zgodnie z Polską Normą, do grzebieniowych albo obrotowych mechanizmów załadunkowych pojazdów przeznaczonych do odbioru odpadów komunalnych;
 - 2) pojemniki będące kontenerami o pojemności od 1100 litrów, w tym typu „dzwon”;
 - 3) pojemniki podziemne i półpodziemne, o pojemności od 120 litrów, posiadające własny system wyciągania pojemników lub których system opróżniania pozwala na stosowanie dźwigów samochodowych z uniwersalnym pojedynczym zaczepem, przeznaczone do zbierania

odpadów komunalnych, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 1-5 i ust. 2 oraz § 4 ust. 3, zgodnie z wymaganiami określonymi w § 4 ust. 1 i ust. 3.

1a. Kontener typu „dzwon” stosuje się do gromadzenia odpadów komunalnych, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 1-5, zgodnie z wymaganiami określonymi w § 4 ust. 1 pkt 1 lit. a-c.

1b. Na nieruchomości, na której nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne, dopuszcza się stosowanie:

1) prasokontenerów o pojemności od 1100 litrów, o konstrukcji umożliwiającej ich odbiór hakowym mechanizmem załadowniczym pojazdów odbierających odpady, przystosowanych do zgniatania i zagęszczania odpadów komunalnych, z tym zastrzeżeniem, że przy użyciu prasokontenera oddzielnie gromadzi się każdą z frakcji, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 1-5. W takim przypadku nie stosuje się łączenia odpadów metali, tworzyw sztucznych i opakowań wielomateriałowych, o którym mowa w § 4 ust. 1 pkt 1 lit. b,

2) pojemników podziemnych lub półpodziemnych, spełniających wymagania określone w ust. 1 pkt 3, jeżeli do gromadzenia w nich odpadów komunalnych wykorzystywane są pojemniki, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lub kontenery o pojemności powyżej 1100 litrów.

2. W celu ustalenia odpowiedniej pojemności i liczby pojemników przeznaczonych na zbieranie odpadów komunalnych należy uwzględnić minimalną częstotliwość odbiorów określoną w odrębnej uchwale Rady m.st. Warszawy, wydanej na podstawie art. 6r ust. 3 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, oraz zasady określone w § 18 i § 19 ust. 1 regulaminu.

3. Na drogach publicznych oraz na nieruchomościach służących do użytku publicznego, w tym m.in. na wewnętrznych drogach osiedlowych, w ogrodach i parkach, na bulwarach, na plażach, należy stosować kosze uliczne lub pojemniki o pojemności:

- 1) od 20 litrów – do zbierania zmieszanych odpadów komunalnych;
- 2) od 80 litrów – do selektywnego zbierania odpadów komunalnych.

§11

Zasady ogólne dotyczące oznaczeń i kolorystyki pojemników przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości

1. Do zbierania odpadów komunalnych, stosuje się pojemniki oznaczone odpowiednim kolorem oraz odpowiednio oznakowane widocznym napisem określającym ich przeznaczenie:

1) dla pojemników przeznaczonych do zbierania odpadów papieru – kolor niebieski, napis „Papier”;

2) dla pojemników przeznaczonych do zbierania odpadów metali, tworzyw sztucznych oraz opakowań wielomateriałowych - kolor żółty, napis „Metale i tworzywa sztuczne”;

3) dla pojemników przeznaczonych do zbierania odpadów opakowaniowych ze szkła - kolor zielony, napis „Szkło”;

4) dla pojemników przeznaczonych do zbierania bioodpadów kuchennych, z zastrzeżeniem pkt 5 - kolor brązowy, napis „Bio”;

5) dla pojemników przeznaczonych do zbierania bioodpadów z gastronomii i targowisk - kolor brązowy, napis „Bio – gastronomia/targowisko”;

6) dla pojemników przeznaczonych do zbierania odpadów zielonych - kolor szary, napis „Odpady zielone”;

7) dla pojemników przeznaczonych do zbierania odpadów zmieszanych - kolor czarny, napis „Odpady zmieszane”;

8) pojemniki przeznaczone do zbierania odpadów wielkogabarytowych – kolor dowolnie wybrany za wyjątkiem kolorów określonych w pkt 1-7, napis – „Odpady wielkogabarytowe”.

2. W przypadku pojemników podziemnych i półpodziemnych wymagania dotyczące oznaczenia pojemników dotyczą ich klap i elementów wrzutowych.

3. Pojemniki, o których mowa w § 10 ust. 1, m.st. Warszawa wyposaży na swój koszt w elektroniczne etykiety identyfikacyjne.
4. Kosze uliczne i pojemniki, o których mowa w § 10 ust. 3, powinny być wykonane z materiału trudnopalnego i posiadać konstrukcję uniemożliwiającą wydostawanie się z nich odpadów pod wpływem wiatru, deszczu i innych czynników zewnętrznych.
5. W okresie do dnia 30 czerwca 2022 r. dopuszcza się stosowanie pojemników, o których mowa w § 10 ust. 1 pkt 1 i 2, niespełniających wymagań w zakresie kolorów określonych w niniejszym paragrafie w ust. 1, chyba że m.st. Warszawa przed upływem tego terminu wyposaży nieruchomość w pojemniki spełniające te wymagania.

§12

Zasady ogólne dotyczące worków przeznaczonych do selektywnego zbierania odpadów komunalnych na terenach nieruchomości określonych w § 13 i 14

1. Do zbierania odpadów komunalnych stosuje się worki spełniające łącznie następujące warunki:
 - 1) o pojemności od 60 do 120 litrów;
 - 2) wykonane z folii polietylenowej LDPE lub równoważnego materiału o grubości zapewniającej odporność na rozerwanie, bez dodatku kadmu, ołowiu i innych pierwiastków szkodliwych dla środowiska;
 - 3) odporne na działanie promieni UV, niskich temperatur oraz środków chemicznych;
 - 4) przezroczyste lub półprzezroczyste, umożliwiające wizualną kontrolę zawartości;
 - 5) w kolorze:
 - a) niebieskim - do zbierania odpadów papieru,
 - b) żółtym - do zbierania odpadów metali, tworzyw sztucznych, opakowań wielomateriałowych,
 - c) zielonym - do zbierania odpadów opakowaniowych ze szkła,
 - d) brązowym - do zbierania bioodpadów,
 - e) szarym - do zbierania odpadów zielonych.
2. W celu ustalenia odpowiedniej pojemności i liczby worków przeznaczonych na zbieranie odpadów komunalnych o frakcjach określonych w § 13 ust. 2 albo w § 14 ust. 3 należy uwzględnić minimalną częstotliwość odbiorów określoną w odrębnej uchwale Rady m.st. Warszawy, wydanej na podstawie art. 6r ust. 3 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, oraz zasady określone w § 18 i § 19 ust. 1.

§13

Szczegółowe zasady dotyczące rodzaju i minimalnej pojemności pojemników i worków przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych powstających na terenie nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi, o których mowa w art. 3 pkt 2a ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane

1. Do zbierania odpadów zmieszanych na terenie nieruchomości stosuje się pojemniki o których mowa w § 10 ust. 1 pkt 1, spełniające wymagania określone w §11.
2. Do zbierania na terenie nieruchomości odpadów papieru, odpadów metali, tworzyw sztucznych i opakowań wielomateriałowych, odpadów opakowaniowych ze szkła, odpadów zielonych oraz bioodpadów stosuje się worki, spełniające wymagania określone w §12.
3. W przypadku zlokalizowania dla kilku nieruchomości jednego miejsca gromadzenia odpadów komunalnych zgodnie z § 17 ust. 5, do zbierania odpadów zmieszanych, odpadów papieru, odpadów metali, tworzyw sztucznych i opakowań wielomateriałowych, odpadów

opakowaniowych ze szkła oraz bioodpadów stosuje się pojemniki, o których mowa w § 10 ust. 1 pkt 1 lub pkt 2, lub pkt 3 spełniające wymagania określone w § 11.

§14

Szczegółowe zasady dotyczące rodzaju i minimalnej pojemności pojemników i worków przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych powstających na terenie nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, zabudowanych budynkami wielolokalowymi

1. Do zbierania na terenie nieruchomości odpadów zmieszanych, odpadów papieru, odpadów metali, tworzyw sztucznych i opakowań wielomateriałowych, odpadów opakowaniowych ze szkła oraz bioodpadów stosuje się pojemniki, o których mowa w § 10 ust. 1 pkt 1 lub pkt 2 lub pkt 3, spełniające wymagania określone w § 11.
2. Do zbierania na terenie nieruchomości odpadów zielonych stosuje się pojemniki, o których mowa w § 10 ust. 1 pkt 1 lub pkt 2, spełniające wymagania określone w § 11, lub worki, spełniające wymagania określone w § 12.
3. W uzasadnionych przypadkach, takich jak niewielka przestrzeń do ustawienia pojemników na nieruchomościach, w których jest mniej niż 20 lokali mieszkalnych, do zbierania odpadów papieru, odpadów metali, tworzyw sztucznych i opakowań wielomateriałowych oraz odpadów opakowaniowych ze szkła dopuszcza się stosowanie worków, spełniających wymagania określone w § 12.

§15

Szczegółowe zasady dotyczące rodzaju i minimalnej pojemności pojemników przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych powstających na terenie nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne

1. Do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości stosuje się pojemniki, o których mowa w § 10 ust. 1 pkt 1 lub pkt 2, lub ust. 1b, spełniające wymagania określone w § 11, o pojemności dostosowanej do potrzeb danej nieruchomości i charakteru prowadzonej na tej nieruchomości działalności, z uwzględnieniem odpowiednio zasad określonych w Rozdziale IV regulaminu.
2. Określoną w § 10 ust. 1 pkt 1 i pkt 2 minimalną pojemność pojemników przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych ustalono przy uwzględnieniu średnich ilości wytworzonych odpadów komunalnych przez osoby korzystające z tych pojemników w następujących rodzajach nieruchomości:
 - 1) dla obiektów biurowych, usługowych, produkcyjnych i rzemieślniczych, magazynów, hurtowni oraz obiektów użyteczności publicznej: 40 litrów na jedną osobę zatrudnioną;
 - 2) dla obiektów gastronomicznych: 5 litrów na jedno miejsce konsumpcyjne w restauracji lub stołówce, zaś dla lokali nie posiadających miejsc konsumpcyjnych 120 litrów na jeden lokal;
 - 3) dla obiektów hotelowych, pensjonatów, moteli oraz innych o podobnym charakterze: 40 litrów na jedno łóżko;
 - 4) dla obiektów całodobowego zbiorowego zakwaterowania: 60 litrów na jedno łóżko;
 - 5) dla szkół (wszystkich typów), uczelni wyższych, przedszkoli, żłobków i placówek o podobnym charakterze: 10 litrów odpowiednio na jednego ucznia, studenta, słuchacza, podopiecznego i jedną osobę zatrudnioną;
 - 6) dla obiektów handlowych takich jak sklepy, supermarkety, hipermarkety, galerie handlowe: 40 litrów na jedną osobę zatrudnioną;
 - 7) dla szpitali, hospicjów i innych obiektów, w których wykonywane są przez całą dobę świadczenia zdrowotne: 60 litrów na jedno łóżko;

- 8) dla obiektów, w których wykonywane są świadczenia zdrowotne, z wyłączeniem świadczeń szpitalnych i całodobowych: 40 litrów na jedną osobę zatrudnioną;
- 9) dla dziennych placówek pomocy społecznej - 40 litrów na jedną osobę zatrudnioną i 10 litrów na jednego podopiecznego;
- 10) dla punktów handlowych poza lokalem, w tym targowisk - 60 litrów na jedną osobę zatrudnioną jednak nie mniej niż jeden pojemnik 120 litrów na jeden punkt handlowy;
- 11) dla cmentarzy - 2 litry na jedno miejsce pochówku, a w okresie świąt obchodzonych na podstawie obrządku właściwego dla danego wyznania - 10 litrów na jedno miejsce pochówku.

§16

Warunki utrzymania pojemników i worków w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym

1. Pojemniki przeznaczone do zbierania odpadów komunalnych, należy myć i dezynfekować w miarę potrzeb, przy czym pojemniki przeznaczone do zbierania odpadów komunalnych należy myć nie rzadziej niż co trzy miesiące. Pojemniki należy myć w taki sposób, aby nie doszło do skażenia środkami myjącymi i dezynfekującymi miejsca wykonywania tej czynności oraz zanieczyszczenia wód oraz gleby i ziemi.
2. Jeżeli lokalne warunki techniczne miejsca, w którym ustawione są pojemniki do zbierania odpadów komunalnych, nie gwarantują zachowania warunków sanitarnych, mycie pojemników powinno odbywać się w myjniach lub przy pomocy specjalistycznych pojazdów z zamkniętym obiegiem wody.
3. Pojemniki i worki nie powinny być uszkodzone.
4. Pojemniki i worki stosowane do zbierania odpadów komunalnych należy w miarę możliwości zabezpieczyć przed czynnikami zewnętrznymi, np. wiatrem i deszczem.
5. Wymaga się wyposażenia pojemników w pokrywy, gdy zachodzi choćby jedna z niżej wymienionych okoliczności:
 - 1) pojemniki ustawione są w miejscu niezadaszonym;
 - 2) pojemniki opróżniane są z częstotliwością mniejszą niż raz w tygodniu;
 - 3) pojemniki są przeznaczone na bioodpady.
6. Wymaga się zamykania pokryw w przypadku, gdy zachodzi choćby jedna z niżej wymienionych okoliczności:
 - 1) pojemniki ustawione są w miejscu niezadaszonym;
 - 2) pojemniki zawierają pokrywy z otworami wrzutowymi;
 - 3) pojemniki opróżniane są z częstotliwością mniejszą niż raz w tygodniu;
 - 4) pojemniki są przeznaczone na bioodpady.
7. W przypadku, gdy pojemniki ustawione w miejscu niezadaszonym zawierają otwory wrzutowe, ich konstrukcja musi zabezpieczać gromadzone w nich odpady przed czynnikami zewnętrznymi, np. wiatrem i deszczem.
8. Wymagania określonego w ust. 5 w zakresie dotyczącym wyposażania w pokrywę nie stosuje się do pojemników przeznaczonych do gromadzenia odpadów zielonych i odpadów wielkogabarytowych oraz do kontenerów typu dzwon.
9. Do pojemników przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych ustawionych na drogach publicznych stosuje się ust. 3, 4 i 7.

§17

Warunki rozmieszczania pojemników i worków

1. Pojemniki i worki do gromadzenia odpadów komunalnych rozmieszcza się w wyznaczonych miejscach gromadzenia odpadów komunalnych:

1) na twardej i równej powierzchni, zabezpieczonej przed zbieraniem się wody, błota i innych zanieczyszczeń, w taki sposób, aby nie doszło do zanieczyszczenia odciekami wód ani gleby i ziemi, oraz

2) w sposób nieutrudniający komunikacji w ciągach komunikacyjnych, takich jak jezdnie, chodniki, zatoki parkingowe.

2. Właściciel nieruchomości wyznacza miejsce gromadzenia odpadów komunalnych na terenie nieruchomości albo w innym miejscu, do którego posiada tytuł prawny, zgodnie z przepisami prawa budowlanego lub innymi przepisami powszechnie obowiązującymi.

2a. Właściciel nieruchomości, na której nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne, wyznacza miejsce gromadzenia odpadów odrębnie od miejsca gromadzenia odpadów na nieruchomościach, o których stanowi § 20 ust. 1 pkt 1 regulaminu. W tym przypadku § 1 ust. 2 regulaminu nie stosuje się.

3. W przypadku gdy miejsce gromadzenia odpadów komunalnych nie jest wygrozione ścianami pełnymi lub ażurowymi, właściciel nieruchomości oznacza granice tego miejsca w sposób przez siebie przyjęty, chyba że sposób oznaczenia wynika z odrębnego aktu, dokumentu lub orzeczenia.

4. Miejsce gromadzenia odpadów komunalnych na terenie nieruchomości, o których mowa w § 20 ust. 1 pkt 1, oznacza się adresem nieruchomości, do której to miejsce jest przypisane wraz z informacją „Odpady komunalne odbierane przez m.st. Warszawę”.

4a. W przypadku nieruchomości, która w części stanowi nieruchomość, na której zamieszkują mieszkańcy, a w części nieruchomość na której nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne, właściciel nieruchomości może wyodrębnić pojemniki dla każdej z tych części i oznaczyć je w sposób pozwalający ustalić, której części nieruchomości dany pojemnik dotyczy.

5. Dla nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy lub części tych nieruchomości, na których nie ma możliwości ustawienia wymaganej liczby pojemników zarówno na odpady zmieszane, odpady papieru, odpady metali, tworzyw sztucznych i opakowań wielomateriałowych, odpady szkła oraz bioodpady, dopuszcza się zlokalizowanie jednego miejsca gromadzenia odpadów komunalnych wspólnego dla kilku nieruchomości lub ich części. W takim przypadku miejsce gromadzenia odpadów komunalnych oznacza się adresami wszystkich nieruchomości, do których jest przypisane, zgodnie z ust. 4, a pojemniki przynależne do danej nieruchomości oznacza się adresem tej nieruchomości.

6. Kosze i pojemniki, o których mowa w § 10 ust. 3, rozmieszcza się w szczególności przy oznakowanych przejściach dla pieszych, przystankach komunikacyjnych, parkingach ciągach komunikacyjnych, terenach zieleni oraz w miejscach o dużym natężeniu ruchu pieszego, w sposób niepowodujący zakłóceń ruchu pieszych.

Rozdział IV

Zasady dotyczące częstotliwości i sposobu pozbywania się odpadów komunalnych i nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości oraz z terenów przeznaczonych do użytku publicznego

§18

Odbiór odpadów komunalnych

1. Odpady komunalne zbierane przez właścicieli nieruchomości zgodnie z § 4 ust. 1 pkt 1 są odbierane przez podmioty odbierające odpady komunalne.
2. Odbiór odpadów komunalnych odbywa się codziennie, za wyjątkiem dni wolnych od pracy w rozumieniu ustawy z dnia 18 stycznia 1951 r. o dniach wolnych od pracy (Dz. U. z 2015 r.,

poz. 90), w godzinach pomiędzy 6:00 a 22:00, w sposób niepowodujący nadmiernych uciążliwości.

§19

Sposób postępowania właścicieli nieruchomości, w zakresie pozbywania się odpadów komunalnych

1. Właściciel nieruchomości przekazuje odpady komunalne przedsiębiorcy odbierającemu odpady komunalne w terminach ustalonych w harmonogramach odbioru.
2. Z zastrzeżeniem ust. 3, właściciel nieruchomości ustala z przedsiębiorcą odbierającym odpady komunalne sposób odbioru odpadów komunalnych z miejsca gromadzenia odpadów. Ustalenia nie mogą naruszać przepisów o ruchu drogowym lub innych zasad bezpieczeństwa obowiązujących podczas wykonywania usługi odbioru odpadów komunalnych.
3. Właściciel nieruchomości, który nie ustalił z przedsiębiorcą odbierającym odpady komunalne sposobu odbioru odpadów komunalnych z miejsca gromadzenia odpadów, w dniu odbioru odpadów, nie później niż do godz. 6:00, wystawia pojemniki lub worki przed nieruchomością, w miejsce odległe nie więcej niż o 25 metrów od zgodnego z przepisami prawa miejsca postoju pojazdu realizującego odbiór odpadów.
4. Odległość, o której mowa w ust. 3, należy mierzyć po linii najkrótszej możliwej drogi przeciągnięcia pojemników lub przeniesienia odpadów.
5. W przypadku zastosowania pojemników podziemnych lub półpodziemnych, z których odbiór odpadów komunalnych realizowany jest przy wykorzystaniu pojazdów specjalistycznych z dźwigiem, właściciel nieruchomości zapewnia dojazd do miejsca gromadzenia odpadów komunalnych. W takim przypadku ust. 2 stosuje się.

§20

Sposób pozbywania się odpadów komunalnych z terenu nieruchomości oraz z terenów przeznaczonych do użytku publicznego

1. Miasto stołeczne Warszawa zapewnia:
 - 1) odbieranie odpadów komunalnych:
 - a) od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy,
 - b) od właścicieli nieruchomości, na których znajduje się domek letniskowy lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe,
 - c) od właścicieli nieruchomości, która w części stanowi nieruchomość na której zamieszkują mieszkańcy, a w części nieruchomość, na której nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne,- w zakresie frakcji określonych w § 3 ust. 1 pkt 1-8, oraz w § 3 ust. 2 i § 4 ust. 3;
 - 2) nieodpłatne przyjmowanie od mieszkańców m.st. Warszawy odpadów komunalnych określonych w § 3 ust. 1 pkt 1-7 i 9-18 przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK);
 - 3) nieodpłatne przyjmowanie od mieszkańców m.st. Warszawy odpadów komunalnych określonych w § 3 ust. 1 pkt 14, za wyjątkiem przeterminowanych leków, oraz w § 3 ust. 1 pkt 15-16 przez mobilne punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych (MPSZOK);
 - 4) nieodpłatne przyjmowanie przeterminowanych leków i termometrów rtęciowych przez niektóre apteki, z zastrzeżeniem ust. 2;
 - 5) nieodpłatne przyjmowanie odpadów komunalnych określonych w § 3 ust. 1 pkt 10 i 16 przez inne wyznaczone punkty.
2. Apteka prowadząca przyjmowanie przeterminowanych leków oraz termometrów rtęciowych zapewnia miejsce na pojemniki przeznaczone na zbieranie tych odpadów komunalnych. Wykaz

aptek oraz innych punktów, o których mowa w ust. 1 pkt 5, jest zamieszczony na stronie internetowej m.st. Warszawy <https://warszawa19115.pl>.

3. Podmiot odpowiedzialny za zarządzanie lub administrowanie terenem przeznaczonym do użytku publicznego, a w przypadku jego braku – właściciel, wyposaża ten teren w kosze uliczne lub pojemniki oraz zapewnia odbieranie zebranych odpadów komunalnych przez przedsiębiorcę wpisanego do rejestru działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości prowadzonego przez Prezydenta m.st. Warszawy.

3a. Właściciel nieruchomości, na której nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne, z wyłączeniem właścicieli nieruchomości określonych w ust. 1 pkt 1 lit. b) wyposaża ten teren w pojemniki oraz zapewnia odbieranie zebranych odpadów komunalnych przez przedsiębiorcę wpisanego do rejestru działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości prowadzonego przez Prezydenta m.st. Warszawy.

4. (uchylony)

5. Sposób i zakres świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, w tym częstotliwość odbierania odpadów komunalnych, a także sposób świadczenia usług przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych określa odrębna uchwała Rady Miasta Stołecznego Warszawy wydana na podstawie art. 6r ust. 3 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

§21

Zasady dotyczące częstotliwości i sposobu pozbywania się nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości oraz z terenów przeznaczonych do użytku publicznego

1. Pozbywanie się nieczystości ciekłych z terenów wyposażonych w zbiorniki bezodpływowe, powinno odbywać się z częstotliwością uzależnioną od ilości wytwarzanych nieczystości ciekłych oraz objętości zbiornika, przy zapewnieniu ciągłości użytkowania zbiornika oraz uniemożliwieniu wydostania się nieczystości ciekłych poza zbiornik, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Nieczystości ciekłych gromadzonych w zbiornikach bezodpływowych należy pozbywać nie rzadziej niż raz na kwartał, a w przypadku toalet przenośnych (kabin sanitarnych) nie rzadziej niż 3 razy w tygodniu.

3. Pozbywanie się osadów z przydomowych oczyszczalni ścieków, powinno odbywać się z częstotliwością uzależnioną od instrukcji eksploatacji oczyszczalni, objętości osadnika oraz uniemożliwić wydostanie się osadów poza osadnik, z zastrzeżeniem ust. 4.

4. Osadów z przydomowych oczyszczalni ścieków należy pozbywać się nie rzadziej niż raz na 2 lata.

5. Nieczystości ciekłych gromadzonych w zbiornikach bezodpływowych oraz osadów z przydomowych oczyszczalni ścieków należy pozbywać się w sposób określony w art. 6 ust. 1 ustawy z 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Rozdział V

Inne wymagania wynikające z wojewódzkiego planu gospodarki odpadami

§22

Wymagania dotyczące selektywnego zbierania odpadów komunalnych bez względu na sposób zbierania przyjęty na nieruchomości

1. Wymaga się selektywnego zbierania odpadów zielonych oraz odpadów wielkogabarytowych wytwarzanych na nieruchomościach, na których zamieszkują mieszkańcy

lub powstających na nieruchomościach, na których nie zamieszkują mieszkańcy a powstają odpady komunalne.

2. Z zastrzeżeniem ust. 3, przy zbieraniu odpadów zielonych lub odpadów wielkogabarytowych stosuje się wymagania określone w regulaminie dla tych odpadów i odpowiednio dla danej nieruchomości.

3. W przypadku określonym w § 23, wymagań określonych w regulaminie dla odpadów zielonych oraz bioodpadów nie stosuje się.

§23

Wymagania dotyczące kompostowania niektórych odpadów komunalnych

Bioodpady oraz odpady zielone, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 7 i 8, wytworzone na nieruchomościach zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi, mogą być zagospodarowane w przydomowych kompostownikach.

§ 24 (uchylony)

§ 25 (uchylony)

Rozdział VI

Obowiązki osób utrzymujących zwierzęta domowe, mające na celu ochronę przed zagrożeniem lub uciążliwością dla ludzi oraz przed zanieczyszczeniem terenów przeznaczonych do wspólnego użytku

§26

Obowiązki osób utrzymujących zwierzęta domowe, mające na celu ochronę przed zagrożeniem lub uciążliwością dla ludzi

1. Przy przewozie i przemieszczaniu zwierząt domowych, utrzymujący je zobowiązani są do stosowania środków ochrony, niezbędnych dla bezpieczeństwa ludzi i zwierząt oraz zachowania porządku publicznego i ochrony mienia.
2. Utrzymujący zwierzęta domowe są zobowiązani do dołożenia starań, by zwierzęta te były jak najmniej uciążliwe dla otoczenia i nie zakłócały spokoju domowego.
3. Na terenach przeznaczonych do wspólnego użytku psy powinny być wyprowadzane na smyczy, a zwierzęta agresywne lub mogące stanowić zagrożenie dla otoczenia, również w kagańcach i pod opieką osób, które zapewnią sprawowanie nad nimi kontroli.
4. Dopuszcza się zwolnienie psa ze smyczy przy spełnieniu warunków określonych ustawą z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt tj. gdy pies jest oznakowany w sposób umożliwiający identyfikację właściciela lub opiekuna i właściciel lub opiekun sprawuje kontrolę nad psem. Zwalnając psa ze smyczy należy mieć na względzie bezpieczeństwo ludzi, innych zwierząt i uczestników ruchu drogowego.
5. Zabrania się pozostawiania bez codziennego dozoru psów i innych zwierząt w obrębie nieruchomości niezamieszkanymi.
6. Utrzymujący gady, płazy, ptaki, stawonogi w tym: pajęczaki i owady oraz inne zwierzęta egzotyczne w lokalach mieszkalnych i użytkowych, zobowiązani są zabezpieczyć te zwierzęta przed wydostaniem się z miejsca ich przebywania.
7. Zwierzęta egzotyczne mogą przebywać na terenach przeznaczonych do wspólnego użytku, jedynie na uwięzi lub w klatce.

§27

Obowiązki osób utrzymujących zwierzęta domowe, mające na celu ochronę przed zanieczyszczeniem terenów przeznaczonych do wspólnego użytku

1. Utrzymujący zwierzęta domowe są zobowiązani zapewnić by zwierzęta nie zanieczyszczały miejsc przeznaczonych do wspólnego użytku. W szczególności utrzymujący i wyprowadzający zwierzęta domowe są zobowiązani do bezzwłocznego usuwania odchodów tych zwierząt.
 2. Odchody zwierząt należy umieszczać w oznakowanych pojemnikach, koszach lub pojemnikach na odpady „zmieszane”.
- §. Obowiązek, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy właścicieli psów asystujących i funkcjonariuszy Policji, Straży Miejskiej oraz służb ratowniczych korzystających z pracy psów służbowych, w trakcie wykonywania zadań służbowych.

Rozdział VII

Wymagania dotyczące utrzymania zwierząt gospodarskich na terenach wyłączonych z produkcji rolniczej, w tym zakaz ich utrzymywania na określonych obszarach lub w poszczególnych nieruchomościach

§28

Wymagania dotyczące utrzymania zwierząt gospodarskich na terenach wyłączonych z produkcji rolniczej

1. Kozy, zwierzęta futerkowe oraz drób mogą być utrzymywane na terenach wyłączonych z produkcji rolniczej wyłącznie w obiektach zamkniętych, tak aby nie mogły przedostawać się na drogi, tereny publiczne i przeznaczone do wspólnego użytku.
2. Określa się następujące wymagania dotyczące utrzymywania pszczół na terenach wyłączonych z produkcji rolniczej:
 - 1) usytuowania uli w miejscach uniemożliwiających przypadkowe wejście osób postronnych oraz oznakowania tych miejsc tablicami z napisem „Uwaga – pszczoły! Osobom nieupoważnionym wstęp zabroniony”;
 - 2) usytuowania uli w odległości co najmniej 10 m od granicy nieruchomości i drogi publicznej, z tym że odległość ta może być zmniejszona za zgodą właściciela lub użytkownika nieruchomości sąsiedniej;
 - 3) w przypadku usytuowania uli na dachach budynków, zachowania odległości co najmniej 10 m od otworów okiennych znajdujących się na poziomie i powyżej poziomu posadowienia uli;
 - 4) utrzymywania pszczół charakteryzujących się obniżoną agresywnością wobec otoczenia (łagodnych) i niską rojliwością.
3. Utrzymywanie zwierząt gospodarskich nie może powodować zagrożenia sanitarnego.
4. Właściciel lub użytkownik zwierząt gospodarskich wykorzystywanych do wykonywania usług przewozowych i rekreacyjnych, zobowiązany jest do usuwania odchodów pozostawianych przez te zwierzęta. Obowiązek ten nie dotyczy funkcjonariuszy Policji, Straży Miejskiej oraz służb mundurowych korzystających z pracy koni, w trakcie wykonywania zadań służbowych.

§29

Obszary, na których zakazuje się utrzymywania zwierząt gospodarskich

1. Koniowate, bydło, jeleniowate, świnie i owce nie mogą być utrzymywane na terenach wyłączonych z produkcji rolniczej, jeżeli odległość od granic osiedli mieszkaniowych jest

mniejsza niż 1000 m. Warunek ten nie dotyczy koni przeznaczonych do celów rekreacyjnych i służbowych.

2. Zakazuje się utrzymywania zwierząt gospodarskich takich jak kozy, zwierzęta futerkowe oraz drób, na obszarach wyłączonych z produkcji rolniczej:

1) w budynkach wielorodzinnych,

2) na nieruchomościach zabudowy jednorodzinnej o powierzchni działki poniżej 1000 m².

Rozdział VIII

Obszary podlegające obowiązkowej deratyzacji i terminy jej przeprowadzenia

§30

Obszary podlegające obowiązkowej deratyzacji

1. Na terenie Warszawy obowiązkowej deratyzacji podlegają nieruchomości, na których zlokalizowane są:

1) budynki wielolokalowe podpiwniczone;

2) lokale gastronomiczne wraz z terenem pod podwyższonymi podestami ogródków gastronomicznych;

3) obiekty handlowe branży spożywczej;

4) magazyny żywności i płodów rolnych;

5) obiekty, w których prowadzone jest zbiorowe żywienie;

6) wolno stojące komórki i pomieszczenia gospodarcze przynależne do zabudowy wielolokalowej;

7) wnętrza międzyblokowe oraz miejsca zbierania odpadów w zabudowie wielolokalowej;

8) obiekty, w których prowadzona jest działalność w zakresie zbierania lub przetwarzania odpadów.

2. W uzasadnionych przypadkach, w miarę potrzeby, deratyzacja przeprowadzana jest również na terenach ogólnodostępnych, w szczególności wzdłuż kanałów, rowów i urządzeń wodnych.

§31

Terminy przeprowadzania obowiązkowej deratyzacji

Na obszarach wskazanych w §30 ust. 1, deratyzację przeprowadza się w miesiącach kwiecień, maj, listopad i grudzień.

ZASTĘPCA DYREKTORA
BIURA GOSPODARSTWA ODPADAMI

Arkadiusz Jówko

18 037 070

